

**ЧЕРКАСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
імені Богдана Хмельницького

**Силабус навчальної дисципліни
«Управління конкурентоспроможністю
підприємств в туризмі»**

Статус дисципліни: навчальна дисципліна
вибіркового компонента фахового переліку

Галузь знань	«Сфера обслуговування»			
Спеціальність	242 «Туризм і рекреація»			
Освітня програма	«Туризм»			
Ступінь вищої освіти	Магістр			
Форма навчання	Денна, заочна			
Курс	1 курс			
Семестр	2			
Обсяг дисципліни	Кредити	6	Години	180
Семестровий контроль	Екзамен			
Викладач	Кочума Інна Юріївна к.е.н., доцент кафедри туризму і готельно-ресторанної справи.			
Контактна інформація	innkoc@vu.cdu.edu.ua			
Кафедра	кафедра туризму і готельно-ресторанної справи			
Навчально-науковий інститут / Факультет	Економіки і права			
Мова викладання	українська			
Предмет навчання	Управління конкурентоспроможністю підприємств в туризмі			
Мета	Формування у здобувачів системи теоретичних знань в сфері управління конкурентоспроможністю підприємств туристичної галузі та формування умінь аналізувати чинники, що впливають на рівень конкурентоспроможності, планувати та організовувати діяльність по підвищенню її рівня.			
Програмні результати (спеціальність 242 «Туризм і рекреація»)	РН 6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку. РН 8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів. РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.			
Компетентності (спеціальність 242 «Туризм і рекреація»)	Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації. Загальні компетентності:			

	ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Фахові компетентності: СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях. СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією. СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового	
Зміст дисципліни	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні і методологічні основи конкурентоспроможності Тема 1. Сучасні теорії конкуренції. Тема 2 Державна політика в сфері регулювання конкуренції. Тема 3. Конкурентне середовище підприємства Тема 4. Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємств в туризмі Тема 5. Формування конкурентних переваг підприємств в туризмі. Тема 6. Методи забезпечення конкурентних переваг підприємств в туризмі ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Практичні аспекти забезпечення конкурентоспроможності Тема 7 Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємств в туризмі Тема 8. Особливості управління конкурентоспроможністю продукту туристського підприємства Тема 9. Управління конкурентоспроможністю підприємств в туризмі Тема 10. Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємств в туризмі Тема 11. Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності.	
Розподіл годин	Лекційні	28
	Практичні/семінарські	32
	Лабораторні	
	Самостійна робота	120

Критерії оцінювання роботи студентів	Поточні форми контролю - стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань; індивідуальні завдання. Завдання поточного контролю оцінюється в діапазоні від 0 до 60 балів, а завдання, що виносяться на екзамен в 40 балів. Мінімальна кількість балів для допуску до екзамену 35 балів.
Інформаційне забезпечення (лінк на e-НМЗНД)	dihdtrk
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, проектор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали

Академічна доброчесність Домашні завдання здобувачів вищої освіти мають бути оригінальними дослідженнями та самостійними роботами. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація результатів, обман, списування, вважатиметься порушенням принципів академічної доброчесності, що є підставою для – повторного проходження оцінювання, повторного проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту, позбавлення академічної стипендії, позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Відвідування занять. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем курсу. Здобувачі вищої освіти мають інформувати викладача про відсутню можливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика виставлення балів Навчальні досягнення здобувачів оцінюються за 100-бальною шкалою ЄКТС. Оцінювання поточної успішності здобувачів на окремих навчальних заняттях та за виконання завдань самостійної роботи визначається диференційовано, відповідно до рівня складності завдань і визначається за кожним видом виконаних завдань, з урахуванням їх кількості та якості виконання. Екзамен проводиться письмово (відповідь на 2 теоретичні питання, тести відкритого типу, практичний кейс) та тестування на інформаційній платформі Google Classroom.

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Бугріменко Р.М., Смірнова П.В. Конкурентоспроможність підприємств в туризмі : навч. посіб. / Р. М. Бугріменко, П. В. Смірнова, 2021. 244 с.
2. Дмитрієв І.А., Кирчата І.М., Шершенюк О.М. Конкурентоспроможність підприємств в туризмі: навчальний посібник.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
3. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємств в туризмі : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.
4. Цибульська Е. Конкурентоспроможність підприємств в туризмі : навч. посіб. для студентів, які навчаються за спец. 051 – Економіка Харків : Вид-во НУА, 2018. – 320 с.

Додаткова

1. Бейдик О.О., Кочума І.Ю. Національний туризм: втрати, можливості, економічні збитки під час військового протистояння. Проблеми і перспективи економічного розвитку в умовах модернізаційних процесів в Україні та світі : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 12 груд. 2023 р., м. Кропивницький / Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи ; [редкол. : А.А. Тихий, В.В. Зайченко та ін.]. В 2х частинах. Ч.1. Кропивницький : РВЛ ЦНТУ, 2023. С.10-11.
2. Діденко О.Є., Журавівський П.І. Модель управління конкурентоспроможністю підприємств в туризмі. Ефективна економіка. 2017. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5590>
3. Кравченко О.М., І, Лапіна І.С., Белобров О.Д. Управління конкурентоспроможністю туристичного підприємств в туризмі в умовах нестабільності. Економіка і суспільство. 2021. Вип. 34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-5>
4. Кочума І. Актуальні тенденції використання REG ТЕСН в сучасних умовах. Розвиток банківських систем світу в умовах глобалізації фінансових ринків : Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (25 жовтня 2019 року, м. Черкаси) / Черкаський інститут ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. С. 20-23.
5. Кочума І. Ю. Управління бізнесом в умовах агресії російської федерації проти України. Розвиток банківських систем світу в умовах глобалізації фінансових ринків: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції. – Черкаси : Навчально-наукове відділення ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. С. 194-194.
6. Кочума І.Ю., Гаряга Л.О. Оцінка персоналу фінансових установ з використанням компетентнісного підходу. Управління персоналом у системі менеджменту організацій: тенденції та перспективи розвитку: збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Львів, 31 травня 2023 р. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. С. 101-102.
7. Підлужна О.Б., Колос З.В. Конкурентоспроможність в туризмі як провідний напрям сталого розвитку. Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки». 2019. № 1. С. 469–477. URL: https://visen.knau.kharkov.ua/20191_45.html
8. Лупак Р. Л., Васильців Т. Г. Конкурентоспроможність підприємств в туризмі : навч. посібник. Львів : Видавництво ЛКА, 2016. 484 с.
9. Мануйлович Ю.М. Дослідження сутності та трактування поняття конкурентоспроможності підприємств в туризмі. Маркетинг і менеджмент

інновацій. 2013. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mimi_2013_4_28

5. Лужанська Т.Ю., Костенко С.А., Катц Е.Б., Будкевич Г.Б. Оцінка та напрямки удосконалення конкурентоспроможності туристичних підприємств в туризмі. Економічний форум. 2015. № 4. С. 258–267. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/luzhanska.htm

6. Солов'янчик А.В. Аналіз чинників, що впливають на рівень конкурентоспроможності підприємств в туризмі ринку туристичних послуг. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2015. Випуск 5. С. 130–133. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/5_2015ua/30.pdf (дата звернення: 29.12.2021).

10. Global tourism sees upturn in Q3 but recovery remains fragile. UNWTO. November 2021. URL: <https://www.unwto.org/taxonomy/term/347>

11. Статистичний щорічник України 2020. Державна служба статистики України. 2021. 455 с. URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/11/Yearbook_2020.

12. Чорна М.В., Бугріменко Р.М. Конкурентоспроможність підприємств в туризмі: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 Економіка.. Харків : Ф-ОП Шейніна О.В., 2017. Ч. 2. 102 с.

Інформаційні ресурси:

1. Інтернет-портал “ProPR”. URL: <http://propr.com.ua/ru/newspr/ukraine>.

2. Інтернет-портал про маркетинг, рекламу і ПР. URL: <http://sostav.ua/section/advindustry/advcommunications/pr>.

3. Аналітичний медіа портал про рекламний ринок, маркетинг, рекламу і ПР. URL: <https://sostav.ua/>

4. Закон України «Про рекламу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80#Text>

5. Інтернет-портал ProPR. URL: <http://propr.com.ua/ru/newspr/ukraine>

6. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації World Tourism Organization. URL: <https://www.unwto.org/>

7. Офіційний сайт Всеукраїнської рекламної коаліції. URL: <http://vrk.org.ua/ad-market/>

8. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

9. Перший український онлайн-журнал для професіоналів туристичного бізнесу /URL: <http://turprofi.com.ua/> 3

10. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>

11. CreativityUA – медіа про креативні індустрії України та світу. URL: <https://creativity.ua/>